

25 anos de *Encrucillada*

Vintecinco anos dun pobo e, nel, da súa Igrexa son pouco e son moito. Son pouco, se se mira a escala de grandes ou aínda de medianas épocas históricas. Son moito, cando se viven a pé de obra, participando das súas ilusións e dos seus atrancos, das súas esperanzas e dos seus fracasos.

Vintecinco anos da historia de Galicia e da historia da Igrexa galega son abondo para os que traballamos en *Encrucillada*. Nacida nun tempo de intensa esperanza, a xerada polo Vaticano II, veu ó mundo con afán renovador, con ansia de acompañar desde a perspectiva evanxélica o nacemento dunha Galicia nova, nunha España que se renovaba. Acompañou o final do autoritarismo franquista, viviu con ilusión a entrada da democracia, vibrou coa esperanza dunha autonomía cultural, social, económica e política para Galicia.

Fíxoo desde unha Igrexa que fixera ela mesma un Concilio Pastoral que prometía tomar en serio a súa encarnación nos problemas e na cultura do seu pobo, facéndose de verdade “igreja galega”. Saboreou avances, como a traducción da Biblia e de gran parte dos libros litúrxicos; escoitou promesas xerárquicas –en realidade, cada vez que había un novo nomeamento– de que o proceso se afirmaría; asistiu a iniciativas de base, non moitas, pero entusiastas e xenerosas, viu o nacemento –tanto oficial como non oficial– de escolas de teoloxía, de espiritualidade e de catequistas.

Pero experimentou tamén cómo moitas das promesas non se cumpriron, ou só a rastro e a medias; cómo os entusiasmos se ían

apagando, xerando desánimos e mesmo abandonos; cómo o soño dunha igrexa galega, con pastoral conxuntada, con institucións unificadas, cunha autonomía eclesial sequera paralela á política..., está cada vez máis lonxe. Palpa con dolor un avellentamento do clero, sen perspectivas reais de renovamento.

Ós problemas –ó problema– respóndese cunha pastoral de contención e remendos de urxencia, sen que por ningunha parte se albisque un propósito de creación, unha iniciativa, seria e pensada, de prever os desafíos e adiantar o futuro. Fóra de focos pequenos e illados, a distancia entre igrexa oficial e pobo real –esa fusión cordial, esa conxunción de intereses, esa confianza e colaboración mutuas que constitúen o cerne mesmo da *ekklesia*–, en lugar de medrar, parece diminuír de maneira perceptible.

E cómpre recoñecer que a situación xeral, a da Igrexa en España e no mundo, non axuda. A fogueira acesa no Concilio foi esmorecendo, cando non coidadosamente arrefriada e lentamente apagada, cun claro silenciamento da creatividade teolóxica e unha desconfianza crónica fronte ás diversas iniciativas liberadoras. Sobre unha Igrexa máis ben empobrecida como a nosa os efectos están a ser graves, acaso deberíamos dicir moi graves.

“Triste é o cantar que cantamos”, dixera Rosalía. Custa constatar estas cousas, e desexaríamos que o diagnóstico fose equivocado. Os que facemos *Encrucillada*, e pensamos que tamén os nosos lectores, non nos sentimos alleos a todo isto, nin nos consideramos exentos de responsabilidade. E, desde logo, non se trata dun proceso de intencións nin, menos, de levantar ningún dedo acusador: compartimos unha preocupación e sentimos na propia carne a dura espiña dunha situación precaria, con horizontes máis que bretemosos. No eclesial, non acadamos a eficacia renovadora que sempre soñamos, en apertura de posibilidades pastorais e actualización teolóxica. Polo outro lado, desde o noso lugar máis propio –o da creación cultural–, sentimos tamén a distancia excesiva entre a cultura secular e a relixiosa: pouco recoñecemento mutuo da identidade de compromiso co ben do país común, descoñecemento excesivo, falta de contacto e ausencia de colaboración intensa e efectiva.

Con todo, continuamos aquí. Non queremos ceder ó desánimo nin renunciar á esperanza, aínda que se nos teñan queimado moitas ilusións. Aguantar vintecinco anos non foi fácil, e, sen embargo, decidimos continuar. Sabemos que non estamos sós. A preocupación é, sen dúbida, común: son, a pesar de todo, bastantes os que, desde as diversas instancias e con diversas iniciativas, seguen coa man no arado. Á nosa beira, moitas veces xunto con nós, están outras iniciativas, desde proxectos dinamizadores en bastantes parroquias, pasando pola participación en voluntariados, ata o nacemento dun movemento feminista cristián e, por suposto, a compañía doutras revistas con idéntico afán e parello esforzo.

Pola nosa parte, sobre a renovación xa feita con ocasión dos vinte anos, intentamos unha posible mellora. Non só no formato, como o lector poderá notar con facilidade, senón tamén na organización do traballo e na oferta de contidos. En concreto, tratamos de intensificar a presentación de experiencias e abrir algunha sección nova, como a *Xanela bíblica* e a *Xanela aberta*. Aberta quere, en xeral, permanecer a revista ás suxestións das nosas lectoras e lectores.

E sobre todo, estamos decididos a perseverar. Non é pouco en tempos difíciles. Seguindo a simboloxía glosada na presentación do primeiro número, nas encrucilladas da historia deste noso país, pretendemos continuar ergueitos como cruceiro humilde, discretamente situado á beira dos que pasan, tratando de manter sempre viva a memoria do Crucificado. Memoria entrañable e perigosa, que non quere ceder o seu posto ó lado das vítimas, que non deixa apagar a súa chamada ó amor e ó servizo nun mundo onde a explotación e o odio seguen demasiado presentes. Memoria, a pesar de todo, gloriosa, que non renuncia á esperanza, porque sabe que máis alá de toda cruz hai unha resurrección posible, que fronte ás inexorables inxustizas dos homes está sempre o incansable traballo dun Deus que non abandona a obra das súas mans nin esquece as criaturas do seu amor.

Abrigamos a confianza de que vintecinco anos de permanencia sexan garantía de continuidade e peñor de que o traballo non será en van nin a semente ficará de todo infecunda.

Alberte A. Brenlla González

25 anos de Encrucillada

Presentación do número 126

28 de febreiro ás 20 h
Salón do Consello da Cultura
Pazo de Raxoi, Praza do Obradoiro
Santiago

Conferencia

Significado dos 25 anos de *Encrucillada*
por Carlos Casares Mouriño

Entrega dos premios Encrucillada de artigo e poesía

Epílogo musical

Pablo López Campo *frauta*
Xosé Manuel Campello Blanco *piano*